

RADOSTI A STRASTI SINGLE ŽENY

Nebojte se žít sama,
někdy je horší být vdaná!

EVA DOLEJŠOVÁ

RADOSTI A STRASTI **SINGLE ŽENY**

Nebojte se žít sama,
někdy je horší být vdaná!

EVA DOLEJŠOVÁ

ÚVOD

JE TRENDY BÝT SINGLE?

Problematika tzv. singles mě začala zajímat ve chvíli, kdy jsem rozvodem zapadla do této sociální skupiny jak pytel brambor do sklepa. A tak jsem si vyhledala pár informací. Jsou docela zajímavé a ráda se s vámi o ně podělím.

Podle statistik počet lidí žijících bez partnera stále narůstá. V Evropské unii takto v současnosti žije na 72 milionů lidí. Je-li takový způsob života správný, ať už vzhledem k psychice daného jedince, nebo ve vztahu ke společnosti, a zda single lidí bude v budoucnu ještě víc, je předmětem mnoha diskusí. Odpověď na tyto otázky není jednoznačná, nicméně sociologové se v zásadě shodují v tom, že počet singles se pravděpodobně bude nadále zvyšovat.

Statistika jistě nelže a prognózy jsou potvrzovány i dalšími faktory. Od roku 2011 stavební firmy zaznamenávají nárůst poptávky po rozměrově menších bytech. Šéf prodeje jedné z největších developerských společností řekl, že v loňském roce byla téměř polovina jejich zákazníků single, zatímco před třemi roky jich byla jen třetina.

Obecně platí, že singles, tedy mladí lidé mezi pětadvaceti až pětatřiceti lety, jsou ekonomicky nezávislí a z různých důvodů se do ženění či vdávání neženou. Poptala jsem se pár singlů v této věkové skupině a udělala si malou anketu, s níž rozhodně neaspiruji na validní sociologický závěr. Byl to spíše zábavný rozhovor při přátelském obědě. O to více možná byly odpovědi respondentů bezprostřednější a upřímné. Na otázku, proč žijí sami a zda chtějí někdy založit rodinu, odpovídali například takto:

Zuzana, 33 let: „Mám práci, která mě baví a naplňuje. Jednou rodinu asi chci. No ale vlastně nemám čas si hledat vážnou známost, cha.“

Petr, 30 let: „Chci cestovat, mám šanci pracovat v zahraničí, byl bych blbej, kdybych toho nevyužil. Nejsem si jistej, jestli chci rodinu. Brácha má děti a s těma si občas hraju. To mi zatím stačí.“

Hanka, 28 let: „Žiju sama tři roky a baví mě to. Mám psa a spoustu kamarádek a kamarádů. Jsem spokojená. Občas někoho mám, jen tak, na chvíli. Nehodlám někomu otročit jako moje máma tátovi.“

Jakub, 38 let: Já žiju sám od svých dvaceti let. Dvakrát jsem měl vztah, kdy jsme spolu zkoušeli bydlet. Z prvního vztahu jsem utekl já, z druhýho jsem byl vykopnut. Dost pochybuju, že to zkusím potřetí. Už nemám chuť se někomu přizpůsobovat. Mám vdanou milenku, s tou se občas vídám. Ideální stav.“

To je další poznatek vědeckého výzkumu sociologů – málokterý single opravdu nemá žádný vztah. Ano, žije v bytě sám, platí sám nájem, ale udržuje často i dlouhodobé vztahy, obvykle právě se ženatými či vdanými partnery. Nebo mívá krátkodobé známosti, víkendová partnerství nebo otevřené vztahy, kdy se ani jeden z partnerů nehodlá v ničem omezovat, tedy ani v navazování dalších vztahů.

Singles však rozhodně nejsou jen třicátníci. Věková kategorie čtyřicet plus, kterou tvoří především rozvedení, je rovněž početnou skupinou „samotářů“. Tady převažují muži, protože u nás stále platí model, že ženám po rozvodu zůstávají v péči děti, tudíž nejsou z odborného sociologického hlediska zahrnovány mezi singles, dokud děti neodejdou z domova. Tady bych si ale dovolila odborníkům oponovat. Do kategorie singles bych zahrnula i nás ženy žijící s téměř dospělými dětmi, neboť jejich přítomnost doma je minimální, a pokud doma jsou, mají na uších sluchátka a konverzace s nimi je téměř nemožná. Jejich iniciační verbální projev se pak omezuje na věty: „Co máme k večeři?“ Anebo: „Užs mi vyprala džíny?“ To už si víc pokecáte se psem, kterého si vynutil váš potomek v prepubertálním věku a o kterého se teď staráte vy.

Já osobně si připadám single, i když žiju v jedné domácnosti se synem. Je mu osmnáct a to, že je doma, většinou poznám pouze podle rozkopnutých bot u botníku. V lepším případě (vlastně horším), když slyším z jeho pokoje nadávky provázející hru na počítači.

Nedávno jsem mluvila s dcerou jednoho rozvedeného padesátiletého singlmana.

„Tak co táta, jak se mu vede?“ ptala jsem se. „Má někoho?“
„Jo, má se skvěle,“ pravila mladá slečna. „Začal hrát na kytaru a založil si s kamarády kapelu. Měl přítelkyni, ale rozešel se s ní.“

„Aha. A proč?“ zeptala jsem se.

„Protože s ním chtěla trávit volný čas,“ dostala jsem odpověď, která by odborníky jistě dostala do kolen stejně jako mě.

Rozvedené matky se tedy dle sociologů stanou oficiálně single, až když děti tzv. vylétí z hnízda. Ženám je kolem pětáctyřiceti a víc, více jak dvacet let se o někoho staraly a najednou mají čas jen pro sebe. Tady už to ale začíná být silně individuální a myslím, že to hodně záleží na povaze konkrétní ženy (potažmo samozřejmě i muže). Singles středního věku už obvykle vědí, co chtějí od života. I když si většinou (zvláště ženy) finančně nemohou dovolit každoroční dovolenou na Bali, jsou relativně ekonomicky zabezpečeni, mají stabilní práci a zázemí. Mají své zvyky a pohybují se v zajetých kolejích. Ne všichni a ne všechny touží po tom, aby do jejich znovu rozjetého vlaku někdo nastálo přistoupil.

Tak jako v případě mého známého tráví muži i ženy raději svůj volný čas sami nebo s přáteli a kamarády, věnují se svým koníčkům a zálibám. Oceňují, že se nemusí nikomu zpovídat, kam jdou a kdy přijdou. Muži si užívají, že mohou po bytě nechávat válet oblečení a kouřit klidně i v posteli, ženy pak, že mohou chodit ve vytaháných tep-lákách a s pleťovou maskou, aniž by je někdo kritizoval, poplakat si u romantického filmu, aniž by se jim někdo smál nebo jim do toho chrápal.

Na internetu naleznete mnoho článků o partnerském soužití. Na jednom webu se můžete dočíst, že ženatí či vdané jsou šťastnější než single lidé a že manželství prodlužuje život. Možná se vám to úplně nezdá, protože jsme si řekli: „Třikrát jsem ho prosila, aby zjel nakoupit (vynesl odpadky, přidělal polici, uklízel si boty do botníku, abych se o ně pokaždé nepřerazila, zavíral šampón, zjel pro syna na trénink), a stejně na to zapomene, mě z něj fakt klepne pepka!“ To nejsou situace, myslím si, které nám prodlužují život.

No dobře, buďme spravedlivé. Občas jsou chvíle, kdy můžeme být rády, že jsme vdané. Například když píchne pneumatiku a stojíme na silnici mezi poli. Jsme bezradné, nemáme číslo na odtahovku, je zima a prší, není nám dvacet a nemáme na sobě minisukni a kolem jedoucí řidiči předstírají slepotu, ačkoliv sedí za volantem. Nebýt vašeho manžela, který vám po půlhodině konečně zvedne mobil, po další půlhodině sežene kamaráda, který ho k vám doveze, a vymění kolo, musíte tam auto odstavit. Dá se tedy tvrdit, že vám zachránil život, neb jste po několika-kilometrové chůzi v dešti mohla chytit zápal plic.

Nebo vám praskne hadice u pračky a vytopíte nerudného souseda, kterému kape voda na hlavu a do piva, což ho pochopitelně rozlítí. A opět – nebýt vašeho muže, který se po dvou hodinách vrátí z fotbálku, pračku spraví, posléze u souseda vymaluje a dá si s ním pár přátelských piv, odrážíte sousedovy vzteklé verbální útoky mnohem déle než ty nekonečné dvě hodiny. Je nutné si uvědomit, že vás manžel zachránil, neb vás navztekaný soused i s pračkou mohl vyhodit z okna.

Další webová stránka ale manželství poněkud dehonestuje: „Ženy, které žijí samy, jsou zdravější a šťastnější!“ čtu velký nadpis u článku. Odborníci zjistili, uvádí se tam, že ženy, které se nemusí starat o rodinu, mají více času samy na sebe a na své koníčky. Nevyčerpávají se domácími pracemi, nemají starost o rodinu a jsou spokojenější. Řídí si svůj život podle sebe a jsou psychicky vyrovnanější, tím pádem zdravější a šťastnější. No to je objev!

Nevím, jestli bylo těm odborníkům osm let, ale tohle je asi vcelku jasné. Žena, jež si po cestě z práce koupí rohlík a jogurt, zajde si na masáž, nepřemýšlí, co bude o víkendu vařit, doma se na ni nesesypou hašteřící se děti a z obýváku na ni nehuláká manžel, zda mu donesla pivo, rozhodně není tak utahaná a musí být zákonitě happy! Nebo to tak není? Jsou vážně šťastnější vdané ženy? Jak vidno, i psychologové a sociologové se ve svých názorech rozcházejí.

Hodně singles ve středním věku hledá partnery. Ať už mají ještě dospívající děti, které s nimi žijí v domácnosti, nebo ne. Někdo se cítí osamocen, chybí mu společnost, spřízněná duše. A ruku na srdce, v tomto věku preferujeme stálého sexuálního partnera, neboť každých pár měsíců vyrážet na lov do baru v nepohodlném oblečení a zatahovat břicho při prvním sexu už je poněkud unavující.

Ovšem znám jednoho muže, který na prahu padesátky, jsa podruhé čerstvě rozveden, zajásal a vrhl se na lov. Dá se říci, že léty se vypracoval na profesionálního lovce, a i když měl šedivější skráně, které ovšem mužům nespravedlivě dodávají na atraktivnosti, ulovil, co se dalo.

„Teď mám tři kousky najednou,“ chlubil se mi. (Myslel tím samozřejmě ženy.) „Už se nikdy neožením a s nikým nebudu bydlet, to vím, takhle je to úplně ideální!“ hlásal.

„Tak to se máš,“ řekla jsem a v duchu pomyslela na známé pořekadlo *Nikdy neříkej nikdy*.

„Jedný roštěnce je třicet, dva malý caparty, ale dobrý, je vdaná, nebezpečí nehrozí, ha ha,“ bodrý sebejistý smích profi lovce. „A ta mě fakt žere!“ dodal nadutě.

Asi měl pravdu. A já s pořekadlem taky. Mladá paní se totiž do lovce šíleně zamilovala, což neprodleně oznámila svému manželovi, sbalila si kufr a následně zazvonila u své nové lásky i se svými caparty. Profesionální lovec byl tak konsternován, že je vpustil do bytu, a pokud je mi známo, dodnes u něj žena ve věku jeho nejstarší dcery se svými dětmi bydlí. Zahlédla jsem ho v parku, jak lítá za čtyřletým chlapečkem jedoucím na kole. Jako by mu skráně ještě více zešedivěly a vypadal dost vyčerpaně. Dost pochybuji, že bude mít ještě energii na další lov.

Být single má své nesporné výhody. Můžete neomezeně cestovat, budovat kariéru, být nezávislí, navazovat nové vztahy, rozsvítit si ve tři ráno lampičku u postele a dát si pivo nebo víno, a když máte chuť zazpívat si *Šla Nanyňka do zelí*, tak taky můžete. Ale jako všechno má i single způsob života svou odvrácenou stranu mince. Další doložený výsledek sociologického průzkumu totiž říká, že více než polovina dotazovaných single lidí se často cítí osaměle. A také to, že právě singles středního věku pocítují vzrůstající potřebu stálého partnera.

Je tedy jen na vás, jak svou životní situaci budete vnímat. Budete-li se cítit spokojeni ve svém single způsobu života,

v žádném případě se neohlížejte, zda se na vás někdo dívá přes prsty, protože vybočujete z běžného vzorce uspořádání naší společnosti. Zvláště na ženy mají lidé stále tendence nahlížet jako na chudinky, které si nemohou nikoho najít. Málokoho napadne možnost, že žena si nikoho hledat nechce a je spokojená tak, jak to je.

Pokud ale single být nechcete, neseďte doma a nečekejte, že potkáte partnera cestou do supermarketu. Málokdy se stane to, co mojí známé, která do své budoucí lásky nabourala autem po cestě do práce. V první chvíli to tedy na vztah nevypadalo, když muž viděl svůj promáčkнутý blatník, ale pak se to nějak zlomilo a teď už spolu přes deset let spokojeně žijí. Nicméně je lepší zkoušet něco méně riskantního. Kino, divadlo, restaurace, spolek turistů, bazén, cvičení taiči, dovolená, kurzy vaření nebo angličtiny, knihovna, to vše jsou místa, kde můžete potkat nového partnera. A samozřejmě seznamky. Seznamky na sociálních sítích, seznamovací agentury, dovolené přímo pro singles. Možností je dostatek na to, abyste měla (nebo měl) dostatečnou možnost výběru i šanci někoho najít. Někdy to trvá pár let, někdy pár měsíců, ale kdo si počká, ten se dočká. Jen se nebát do toho jít!

Singles je prostě trend současnosti. Není to módní výkřik, ale přirozený vývoj mezilidských vztahů naší doby. Neztracujme ho, ani si ho nestavme na piedestal nezávislosti. Je tu – a jestli tu bude za další desítky let, ukáže čas. Jsem si ale jistá, že láska a potřeba sdílet s někým život, alespoň občas, tady bude navěky.

JAK JSEM SE STALA SINGLE

Byla jsem vdaná téměř třicet let svého života. Za dva muže. Postupně, samozřejmě! Vdala jsem se poprvé, pak se rozvedla a šup! Po pár měsících byla na radnici znova! Takhle to vypadá, že svatby jsou mé hobby, ale opak je pravdou. V podstatě jsem se nechtěla vdávat ani jednou.

Ne že bych nechtěla být s tím daným mužem, ale z pomyšlení na samotný svatební obřad, na který se mnoho dívek a žen těší, mi naskakovala husí kůže. Nejsem ráda středem pozornosti, ale jistě uznáte, že držet se v pozadí na vlastní svatbě lze dost obtížně. Schovat se v rohu obřadní místnosti za fíkusem a v pravou chvíli zavolat „anóóó“ dost dobře nejde. Oddávající jsou puntičkáři a chtějí mít snoubence pěkně na dohled.

Je mi padesát tři let, v šuplíku mám dva rozsudky o rozvodu a stojím na startovní čáře v životním závodu „Osamělá žena“. Což vlastně není úplně přesné – mám tři děti, dva vnuky, dva psy, mám kamarádky. Osaměle se cítím málokdy. Nicméně po druhém rozvodu nemám v dohledu dalšího ženicha, a tak se učím žít sama. Single se tomu teď říká! Na prahu, vlastně spíš za prahem padesátky. Takových žen je asi hodně a zájímalo by mě, jestli jsou z toho taky tak vyděšené jako já.

Nedávno jsem psala článek o tom, jak přibývá lidí, kteří žijí single. Je to čím dál výraznější sociologický jev způsobený tím, že mladí lidé se do chomoutu neženou a ti starší se z něj čím dál častěji vyvlékají. Podle statistik rozvod v posledních letech častěji iniciují ženy nad padesát let, které jsou ekonomicky nezávislé, samostatné a vědí, co od života chtějí. Tak se tedy tyhle ženy mají! Já totiž nejsem ani jedno. S knihovnickým platem a pěti křížky na zádech v dnešní době hypotéku na byt rozhodně nedostanu. Snažím se šetřit a ředím i kečup, ale při dnešních cenách potravin, energií a vína jsem ráda, že zaplatím nájem a užívám pubertálního syna. Rozhlížím se po vedlejšáku, abych si našetřila na „horší časy“, jak se říká. Třeba na nové brýle. Nebo zuby. Ty stávající zatím sice drží, ale obávám se, že se zachovají podobně jako můj druhý manžel a jednoho dne mě zničehonic opustí. A to se o ně starám mnohem lépe než o něj.

Svoboda je sladká, to ano, ale na druhou stranu je to pro mě něco jako viset na laně nad propastí. A já se musím vyšplhat na pevnou zem. Není to pro mě snadné. Ve své knize *Já a moji muži* píšu, že hlavní hrdince její maminka všemožně umetá cestičku a vychová ji v přesvědčení, že za ni někdo vždycky všechno vyřeší. Což přesně moje maminka dělala mně. Bylo to pohodlné a příjemné, ale šlo to ruku v ruce s tím, že jsem dospěla v přesvědčení, že sama nic nedokážu – a s tím vlastně žiju pořád. Pořád čekám, až budu „velká a dospělá“! A pak mi s hrůzou dojde, že to už dávno jsem. Je to paradox, s tím počtem živých bytostí, za které jsem byla zodpovědná a kterým stále kecám do života, ačkoliv jsou dospělí a samostatní možná víc než já.